

Användning av IPOS inom specialiserad palliativ vård

Användning av IPOS inom specialiserad palliativ vård har tagits fram av Palliativt utvecklingscentrum med samarbetspartnern Högskolan Kristianstad och i nära samarbete med Specialiserad palliativ vård i Region Skåne och grundar sig på riktlinjer och dokument framtagna vid King's College i London.

Skattningsformulär IPOS används för att:

- Kliniskt bedöma patienters behov
- Utvärdera insatta åtgärder
- Förbättra vården

Användning av IPOS

Skattningsformulär IPOS används företrädesvis som stöd och underlag för samtal med patienten om dennes situation och behov. Det är betydelsefullt att syftet med samtalet och användningen IPOS har förklarats för patienten samt beskriva att svaren på frågorna kommer att användas för att anpassa vården efter patientens behov.

IPOS Patientversion används som underlag för samtal för att stödja en helhetsbedömning av patientens situation och behov. Samtalet genomförs i nära anslutning till inskrivning. Patienten tillfrågas efter samtalet hur han/hon framöver vill besvara IPOS (på egen hand eller som underlag för samtal).

När patienten inte kan svara på frågorna i IPOS används IPOS Personalversion som en del i att göra en helhetsbedömning av patientens situation och behov. Exempelvis när patienten är döende. I samband med bedömning av patientens situation och behov besvarar vårdpersonal frågorna i IPOS och eftersträvar att fånga patientens perspektiv.

Det praktiska tillvägagångssättet vid användning av IPOS och information att lämna till patienten beskrivs i dokumentets kommande sidor.

FAKTA

IPOS, Integrated Patient care Outcome Scale

- Ett kort och enkelt frågeformulär
- Finns i en patientversion och en personalversion
- Finns med två olika tidsfönster: under de senaste tre dagarna respektive under den senaste veckan

KONTAKT

Projektledare

Ingela Beck, leg sjuksköterska, PhD

Tel 044-250 39 69

Ingela.beck@hkr.se

”IPOS som underlag för samtal”

Inför samtalet:

- Efterfråga först patientens behov och önskemål innan samtalet.
- Förbered dig själv och patienten på samtalet och vad det går ut på, finn en lämplig plats och avsätt tid för samtalet.

Under samtalet:

- Samtalet kan läggas upp på olika sätt utifrån patientens premisser och preferenser. Patienten kan läsa och besvara frågorna högt eller att frågorna ställs till patienten som svarar muntligt eller skriftligt på frågorna. Samtalet kan därefter antingen formas efter vad som framkommer vid respektive fråga eller att frågor som behöver diskuteras vidare samlas upp på slutet.
- Ordningen eller ordalydelsen på frågorna bör inte förändras och besluta aldrig som vårdpersonal att någon fråga är olämplig att ställa.
- Tänk på att även observera icke-verbala signaler som patienten ger uttryck för under samtalet.
- Ge patienten (och/eller eventuell närstående) god tid att samtala om frågorna och möjlighet att ställa frågor och/eller uttrycka synpunkter (notera gärna detta).
- Komplettera vid behov med ytterligare frågor och undersökningar
- Sammanfatta vad som framkommit under samtalet och efterhör om det stämmer med patientens uppfattning.

Efter samtalet:

- Analysera och försök förstå patientens behov och problem utifrån svaren. Planera för relevanta åtgärder tillsammans med patienten och/eller om lämpligt tillsammans med närstående.
- Diskutera IPOS med övriga i teamet efter behov.
- Dokumentera svaren, vidtagna åtgärder och plan för utvärdering.
- Förvara IPOS på en särskild avsedd plats.
- Ta upp IPOS för diskussion på teamrund.
- Återkoppla till patient och/eller om lämpligt till närstående.

”IPOS lämnas till patienten”

Inför ifyllande/besvarande:

- Lämna skriftlig och muntlig information om syftet med IPOS
- Besvara eventuella frågor.

Efter ifyllande:

- Gå igenom svaren tillsammans med patienten och/eller om lämpligt tillsammans med närstående.
- Om något svar är oklart, ställ kompletterande frågor.
- Låt patienten och/eller eventuell närstående ställa frågor och/eller lämna kommentarer.
- Komplettera vid behov med ytterligare frågor och undersökningar.
- Sammanfatta vad som framkommit och efterhör om det stämmer med patientens uppfattning.
- Analysera och försök förstå patientens behov och problem utifrån svaren. Planera för relevanta åtgärder tillsammans med patienten och/eller om det anses lämpligt med närstående.
- Diskutera IPOS med övriga i teamet efter behov.
- Dokumentera svaren, vidtagna åtgärder och plan för utvärdering.
- Förvara IPOS på en särskild avsedd plats.
- Ta upp IPOS för diskussion på teamrund.
- Återkoppla till patient och/eller om lämpligt till närstående.

”IPOS Personalversion som en del i att göra en helhetsbedömning”

Inför helhetsbedömningen:

- Det krävs speciell förberedelse för att använda IPOS Personalversion i form av utbildning och träning.
- Den som utför helhetsbedömningen bör känna patienten väl.

Under helhetsbedömningen:

- Eftersträva att fånga patientens perspektiv.
- Inkludera så många frågor som anses lämpligt, för att få en heltäckande bedömning.
- Kan patienten svara på någon eller några frågor, är det dessa svar som används.
- Involvera närstående om det är möjligt och anses lämpligt.
- Involvera annan vårdpersonal som känner patienten väl om det är möjligt och anses lämpligt.
- Komplettera vid behov med ytterligare frågor och undersökningar.

Efter helhetsbedömningen:

- Analysera och försök förstå patientens behov och problem utifrån svaren. Planera för relevanta åtgärder om möjligt och lämpligt tillsammans med patienten, närstående eller annan vårdpersonal.
- Diskutera IPOS med övriga i teamet efter behov.
- Dokumentera svaren, vidtagna åtgärder och plan för utvärdering.
- Förvara IPOS på en särskild avsedd plats.
- Ta upp IPOS för diskussion på teamrund.
- Återkoppla om möjligt och lämpligt till patient, närstående och annan vårdpersonal.

Muntlig och skriftlig information

Muntlig information till patienten*, när IPOS används som underlag för samtal

Vi önskar samtala med dig för att få en djupare förståelse för din situation och dina behov, som underlag för samtalet utgår vi från frågor i ett frågeformulär. Samtalet är till för att du ska få möjlighet att uttrycka vad som besvärar dig, för att vi tillsammans ska kunna planera för din vård.

Frågorna handlar om vanligt förekommande symtom och besvär men också om andra aspekter. Under samtalets gång eller efteråt diskuterar vi vad vi kan göra för att underlätta för dig. Samtalet beräknas ta 30 minuter.

För att teamets samlade kompetens ska komma dig till del kommer vi att ta upp dina ev. besvär och din situation på vår teamrund, för att se hur vi på bästa sätt ska kunna stödja dig och dina närmaste.

Skriftlig information till patienten*, när IPOS lämnas att fylla i på egen hand

Vi vill få en förståelse för din situation och dina behov och önskar därför att du svarar på några frågor i bifogat frågeformulär, IPOS (Integrated Patient care Outcome Scale). Frågorna är till för att du ska få möjlighet att uttrycka vad som besvärar dig, för att vi därefter tillsammans ska kunna planera för din vård.

Formuläret består av två sidor och tar cirka 10 minuter att besvara. Om du vill kan du ta hjälp av någon närstående.

Det finns inte något rätt eller fel svar på frågorna – det är bara du som vet svaren. Är det någon fråga som du inte vill eller kan svara på kan du lämna den obesvarad.

När du fyllt i frågeformuläret går vi tillsammans igenom dina svar och diskuterar vad som kan göras för att underlätta för dig.

För att teamets samlade kompetens ska komma dig till del kommer vi att ta upp dina ev. besvär och din situation på vår teamrund, för att se hur vi på bästa sätt ska kunna stödja dig och dina närmaste.

Har du frågor eller synpunkter på frågeformuläret är du välkommen att ringa oss på telefonnummer XXXXXXXX.

Muntlig information till patienten*, när IPOS lämnas att fylla i på egen hand

Vi vill få en förståelse för din situation och dina behov och önskar därför att du svarar på frågorna i IPOS. Frågorna är till för att du ska få möjlighet att uttrycka vad som besvärar dig, för att vi därefter tillsammans ska kunna planera för din vård.

Formuläret består av två sidor och tar cirka 10 minuter att fylla i. Det finns inte något rätt eller fel svar på frågorna – det är bara du som vet svaret.

När du fyllt i frågeformuläret går vi tillsammans igenom dina svar och diskuterar vad vi kan göra för att underlätta för dig. För att teamets samlade kompetens ska komma dig till del kommer vi att ta upp dina ev. besvär och din situation på vår teamrund, för att se hur vi på bästa sätt ska kunna stödja dig och dina närmaste.

*Om samtalet ska hållas med närstående eller om de ska besvara IPOS på egen hand formuleras information om så att den är riktad till närstående.

TIPS

Fyll i telefonnummer, förstora vid behov upp texten och skriv ut informationen för att lämna ut till patienten.

